

[Holger Eriksen.]

I øvrigt anser jeg det for ørkesløst at foretage den slags beregninger. Det, man skal stræbe efter, er at give tjenestemændene samme vilkår som andre borgere, hvilket vil sige, at deres løn plus det, pensionen kan kapitaliseres til, skal svare så nogenlunde til, hvad der kan opnås i private virksomheder.

Det er min opfattelse, at man er kommet nær til dette med det fremsatte forslag. Det var også derfor, jeg for et øjeblik siden kunne sige, at hvis man ikke pensionerer de nyansatte, måtte de have en højere løn; men ud fra dette synspunkt er det kun et bogholderispørgsmål, om man vil lade tjenestemændene betale 4 eller 10 pct. eller slet ingenting til deres pensionsordning. Lønnen må blot i hvert tilfælde indrettes derefter.

Imidlertid er forhøjelsen af pensionsbidraget en realitet, der må tages med i betragtning, når man taler om, hvad den nye lønordning vil koste staten. Det gælder både bestemmelsen om, at en tjenestemand kun mod lægeattest kan søge afsked, før han er fyldt 67 år, og at højeste pension først opnås efter denne alder. Begge dele vil animere til at blive i tjenesten så længe som muligt. Bliver pensionsalderen derved blot reduceret med 1 år, vil det betyde for det første, at staten modtager bidrag fra tjenestemanden i 1 år mere end hidtil, og for det andet, at de 14 år, som man nu regner med er den gennemsnitlige levetid for tjenestemænd, der er afgået ved den gennemsnitlige pensionsalder, vil være reduceret med 1 år.

Principielt er jeg enig i, at den omstændighed, at folk ikke blot lever længere end tidligere, men at de også bevarer deres helbred bedre, med andre ord, at de ikke så tidligt bliver udslidt, nødvendigvis må medføre, at man forlænger erhvervsalderen opad. Taget som helhed og med alt muligt forbehold for undtagelser er der ingen, der får noget foræret. I den tid, man er i den erhvervsdygtige alder, må man ikke blot reproducere de udgifter, man har foranlediget, før man kom i den alder, derunder ikke blot underhold, men også uddannelse, men man må samtidig på forskud fremstille det, som skal bruges i det tidsrum, der ligger mellem erhvervsydelsens ophør og den ende-

lige afslutning. I forvejen er der en tendens til at gøre uddannelsen mere kompliceret, således at tidspunktet for erhvervsudøvelsen skubbes opad. Når levealderen så samtidig stiger, er det nødvendigt, at arbejdsvevnen udnyttes længere end tidligere, hvis man fortsat vil øge kravet til materielle goder. Her må jeg dog indskyde den parentes, at det naturligvis kun gælder under forudsætning af, at man lever i et fornuftigt samfund, der forstår at udnytte den tilstedeværende produktivkraft; thi hvis man forlænger arbejdsalderen opad, samtidig med at man jager unge ud i arbejdsløshed, handler man naturligvis ikke klogt.

Jeg er altså som sagt principiel tilhænger af 67 års pensionsalderen, men det hindrer mig ikke i at hævde, at reglen kan virke uretfærdig over for visse grupper af tjenestemænd som f. eks. postbude, der daglig må gå til 5. sal, rangermandskab ved statsbanerne o. s. v. Meget ofte vil disse mennesker ikke kunne holde, til de bliver 67 år. Så kan de naturligvis få deres afsked ved hjælp af en lægeattest, men i så fald vil de komme til at mangle ét eller flere års pensionsanciennitet. Problemerne er jo ikke ukendte. For samlede grupper som befalingsmænd ved forsvaret, sygeplejersker, plejerspersonalet på sindssygehospitalerne, politibetjente o. s. v. har man erkendt, at der måtte en særordning til, altså at de pågældende måtte kunne erhverve fuld pension efter et kortere åremål. Det havde været ønskeligt, om de kategorier, jeg har nævnt, kunne komme ind under de samme regler. Det har også været nævnt i kommissionen, men som modargument er blevet anført, at det i praksis ville være umuligt at lave særregler for enkelte grupper af en samlet bestand. Derfor er der heller ikke blevet givet undtagelsesbestemmelser.

De øvrige ændringer kan jeg kun være tilfreds med, selv om der er tale om nedskæringer. Tjenestemændene vil også herefter kunne se hen til en sikret alderdom, ikke mindst når de nu opnår folkepensionens mindstebeløb i tilgift. At de får dette, når de på lige vilkår med andre må betale til folkepensioneringen, er jo kun rimeligt.

Inden jeg forlader pensionsspørgsmålene, må jeg også nævne kravet om, at enkemænd efter kvindelige tjenestemænd skulle have den samme pension som enker efter mand-